

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
P S 1 1 1 G	3 0 0 1	2 0 1 9 - 0 2 - 2 2
Kursnamn	Psykologi GR (A), Kris och katastrofpsykologi för individ...	
Provnamn	Tentamen	
Ort	Östersund	
Termin		
Ämne		

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Avdelningen för psykologi
Campus Östersund

TENTAMEN: Kris och katastrofpsykologi för individer och grupper, DEL 1, PS111G, VT-2019

Välkommen till detta ordinarie tentamenstillfälle!

Datum: fredagen den 22 februari 2019

Hjälpmedel: inga

Maxpoäng: 63 poäng

Examinator: Kerstin Weimer

Innan Du sätter igång, tänk på följande:

- Läs frågorna noggrant och skriv dina svar tydligt och läsligt. Börja besvara varje ny fråga på ett *nytt* pappersark
- Tänk på att skriva din kod på varje nytt blad.
- Dina svar ska ha en tydlig förankring i litteraturen (kursböcker, föreläsningmaterial, artikel)

Lycka till!

Kerstin

1. När det gäller bemötande av människor som drabbas av en kris, katastrof eller svår händelse finns idag en stor kunskap inom området för *krisstöd*. I kurslitteraturen beskrivs *krisstöd* främst av Brodin, Calleberg & Westrell (2016) och Hedrenius & Johansson (2013). Redogör för huvuddragen i vad som menas med *krisstöd*, utifrån kurslitteraturen. Vad syftar man på när man ger *krisstöd* och vad kan krisstödet bestå av? (4 poäng)
2. Det är inte krisen, katastrofen eller den svåra händelsen i sig som avgör hur en person reagerar på den, utan reaktionerna avgörs av personens upplevelse och hur den tolkar händelsen. Vad och vilka faktorer kan påverka hur en person reagerar på en krishändelse? Ange minst fyra relevanta faktorer. (4 poäng)
3. När vi hamnar i en traumatisk situation eller upplever hot mot vårt välbefinnande som vi känner oss oförmögna att bemöta, så betecknas våra fysiologiska och psykologiska reaktioner som *stress* (Lazarus och Folkman, 1984).
 - a) I denna situation aktiveras kroppens "kamp- och flyktreaktion" ("fight – or flight response"). Benämna minst åtta av dessa reaktioner (4 poäng)
 - b) Beroende på hur starka kroppens "kamp- och flyktreaktioner" blir i en situation av stress så påverkar detta vår förmåga till prestation. Beskriv hur graden av stress förhåller sig till graden av prestation enligt "stresskurvan" som presenterades vid en föreläsning. (4 poäng)
4. Vad gäller barn och trauma så börjar påverkan på barnet redan som embryo i den miljö som omger det i och utanför moderkakan. Från födseln startar formandet av barnets nära relationella band med en eller flera andra människor. Denna tidiga anknytning i form av nära känslomässiga band är avgörande för barnets normala utveckling. Beskriv vilka konsekvenser en bristande anknytning (emotionell försummelse) kan medföra för ett barns utveckling och förmåga att hantera svåra händelser. (6 poäng)
5. Krisreaktioner hos tonåringar kan skilja sig från hur vuxna reagerar på svåra händelser. Ange några specifika orsaker i tonåringars utveckling mellan 13 och 20 år som kan bidra till deras specifika krisreaktioner. (4 poäng)
6. Vissa personer har svårt att återhämta sig efter en kris, ett trauma eller en svår händelse vilket betyder att de ligger kvar på höga nivåer av kroppsliga reaktioner enligt "kamp- och flyktreaktion" även en lång tid efter händelsen. Dessa personer kan uppfylla kriterierna för diagnosen Post Traumatic Stress Disorder (PTSD) enligt DSM-5 av American Psychiatric Association, (2014).
 - a) Ange och beskriv de fem huvuddimensioner som ingår i diagnosen PTSD. (10 poäng)

- b) Ange minst fem vanliga begränsningar i det vardagliga livet som PTSD kan medföra. (5 poäng)
7. Ett effektivt ledarskap i vardagen kan underlätta hanteringen av en krissituation i en organisation. Kurslitteraturens Brolin, Calleberg & Westrell (2016), beskriver i en modell av Larsson & Kallenberg (2006) olika ledarstilar: *icke-ledarskap*, *utvecklande ledarskap* och *konventionellt ledarskap*. Beskriv var och en av dessa ledarskapsstilar och vilka konsekvenser de kan ha i krissituationer (6 poäng)
8. Ett effektivt ledarskap i vardagen kan underlätta hanteringen av en krissituation i en organisation. När en kris inträffar möter ledaren en rad olika utmaningar. Kurslitteraturens Brolin, Calleberg & Westrell (2016), beskriver ledarskapets utmaningar i ett krisförlopp. Författarna ger en ingående beskrivning av "under fasen" indelat i a) under den första dagen; b) under de närmaste dagarna; c) under de närmaste veckorna och d) på längre sikt. Beskriv en ledares mest väsentliga insatser under en valfri del i krisförloppet, a), b), c) eller d). (4 poäng)
9. En kognitiv reaktion på svåra händelser är *dissociation*. Förklara vad som menas med detta och vilka konsekvenser detta fenomen kan ha. (6 poäng)
10. Människor skiljer sig åt avseende *resiliens*, förmågan till återhämtning, att återgå till sin tidigare funktionsnivå. En teori om motståndskraft efter svåra händelser är formulerad av Georg Bonanno, där han specificerar skillnaden mellan motståndskraft och återhämtning. Beskriv vad Bonanno menade med sin teori om motståndskraft som processer över tid för fyra olika grupper av människor. (6 poäng)